

Добірка документів, що регламентують питання підвищення кваліфікації педагогів

Закон України «Про повну загальну середню освіту»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

Стаття 51. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

1. Кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Кожному педагогічному працівникові гарантується право підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника) області, Автономної Республіки Крим, міста Києва чи Севастополя, що не обмежує його право обрати іншого суб'єкта освітньої діяльності для підвищення своєї кваліфікації.

2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п'яти років, яка оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, не може бути меншою за 150 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин обов'язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Педагогічним працівникам відшкодовуються відповідно до законодавства витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення кваліфікації.

3. На основі пропозицій педагогічних працівників педагогічна рада закладу освіти формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників на наступний календарний рік, що визначає вид, форму, суб'єктів підвищення кваліфікації, кількість годин і строки проходження підвищення кваліфікації педагогічними працівниками закладу освіти.

4. За результатами успішного підвищення кваліфікації кожен суб'єкт підвищення кваліфікації зобов'язаний видати педагогічному працівникові документ про підвищення кваліфікації, що має містити, зокрема, опис досягнутих ним результатів навчання.

Про освіту. Закон України

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Стаття 59. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних і науковопедагогічних працівників.

1. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників передбачає постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будьякі інші види і форми професійного зростання. Заклади освіти, в яких працюють педагогічні та науково-педагогічні працівники, сприяють їхньому професійному розвитку та підвищенню кваліфікації.

2. Підвищення кваліфікації може здійснюватися за різними видами (навчання за освітньою програмою, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо) та у різних формах (інституційна, дуальна, на робочому місці (на виробництві) тощо).

Педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право підвищувати кваліфікацію у закладах освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою. Результати підвищення кваліфікації у таких закладах освіти не потребують окремого визнання і підтвердження.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право підвищувати кваліфікацію в інших суб'єктів освітньої діяльності, фізичних та юридичних осіб. Результати підвищення кваліфікації педагогічного (науково-педагогічного) працівника у таких суб'єктів визнаються окремим рішенням педагогічної (вченої) ради. Умови і порядок визнання результатів підвищення кваліфікації у таких суб'єктів визначаються відповідно до частини шостої цієї статті. Вид, форму та суб'єкта підвищення кваліфікації обирає педагогічний (науково-педагогічний) працівник.

Про затвердження концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 776

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitkupedagogichnoyi-osviti>

3.1. Безперервний професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних працівників Безперервний професійний розвиток може здійснюватися шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, а його результати накопичуватися в електронному портфоліо педагогічного працівника, що розміщується на веб-сайті закладу освіти (роботодавця педагогічного працівника), або його засновника. Здобуті у формальній освіті кваліфікації зараховуються як підвищення кваліфікації і не потребують окремого визнання чи підтвердження.

Накопичення визнаних результатів навчання у формальній, неформальній та/або інформальній освіті може бути підставою для присвоєння професійних (зокрема, часткових) та здобуття повних освітніх кваліфікацій.

Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109

<https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1109-2015-%D0%BF>

Документ визначає перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників.

Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 N 930

<https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10>

Цей документ визначає порядок атестації керівників, їх заступників, інших педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, навчально-методичних (науково-методичних) установ і закладів післядипломної освіти, спеціальних установ для дітей, а також педагогічних працівників закладів охорони здоров'я, культури, соціального захисту, інших закладів та установ у штаті яких є педагогічні працівники.

Про затвердження Методики розроблення професійних стандартів. Наказ Міністерства соціальної політики від 22.01.2018 № 74

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0165-18/ed20180122#n20>

Документ визначає загальні вимоги до розроблення професійних стандартів з метою надання методичної допомоги роботодавцям, їхнім організаціям та об'єднанням, галузевим (міжгалузевим) радам, центральним органам виконавчої влади, науковим установам, іншим заінтересованим суб'єктам у забезпеченні єдиного підходу та дотримання об'єктивності під час розроблення професійних стандартів та забезпечення якості проведення їх перевірки.

Про документи про підвищення кваліфікації. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.01.2016 № 34

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fea129ab6c.pdf>

Документ містить примірний перелік інформації, яка повинна міститися в документі про підвищення кваліфікації.

Про затвердження плану розроблення та імплементації модулів "навчання через гру" у програми підготовки педагогів та підвищення кваліфікації педагогічних працівників №1454 від 26.12.2018 <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-planu-rozroblennya-taimplementaciyi-moduliv-navchannya-cherez-gru-u-programi-pidgotovki-pedagogivta-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv>.

Документ містить план розроблення та імплементації модулів "навчання через гру" у програми підготовки педагогів та підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Професійні стандарти

Наказами Міністерства економіки України затверджено професійні стандарти (загальні компетентності, перелік та опис трудових функцій, знань, умінь та навичок) керівника (директора), вчителів і практичних психологів закладів освіти:

1. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». Наказ Мінекономіки від 17.09.2021 № 568-21

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>

2. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Мінекономіки від 23.12.2020 № 2736

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

3. Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти». Наказ Мінекономіки від 24.11.2020 №2425

(розміщено в [Реєстрі професійних стандартів](#))

Щодо атестації вчителів початкових класів, які успішно пройшли сертифікацію. Лист МОН від 15.12.2020 № 1/9-690

<https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-atestaciyi-vchiteliv-pochatkovih-klasiv-yaki-uspishno-projshli-sertifikaciyu>

У документі визначено, що успішне проходження вчителем початкових класів процедури сертифікації (підтверджене відповідним сертифікатом) є достатньою підставою для прийняття атестаційною комісією рішення про присвоєння йому наступної кваліфікаційної категорії або підтвердження наявної вищої категорії без надання ним жодних додаткових документів чи проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням діяльності такого педагогічного працівника.

Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти». Лист МОН від 30.11.2020 №6/1427

https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf

У листі рекомендовано використовувати професійний стандарт для створення освітніх програм закладами вищої освіти та для підвищення кваліфікації практичних психологів. І лише потім застосовувати його під час перевірки роботи практичного психолога під час атестації раз на 5 років та/або добровільної сертифікації. Також звернуто увагу, що професійний стандарт є інструментом для:

- систематизації вмінь і навичок (створення посадових інструкцій);
- підготовки молодих фахівців;
- само- та оцінювання діяльності практичного психолога;
- підвищення кваліфікації та професійного розвитку.

